

Wieści znad Orzyca

Nr 9(42)

ISSN 2080-024X

wrzesień 2010 rok

egzemplarz bezpłatny

<http://www.tpzk.pl/>

Wprowadzenie

Wiele się wydarzyło ostatnio.

Działo się i dobrze i źle, jak to w życiu bywa – i Wieści o tym piszą.

Jesteśmy w okresie spektakularnych sukcesów samorządu gminnego, sukcesów jak okazuje się na koszt przyszłych samorządowców, a tak naprawdę na koszt nas samych. Bardzo pozytywnym akcentem jest oddana do użytku sala gimnastyczna w Drażdżewie – Drażdżewiaczy do pracy przy jej zagospodarowaniu!

Ludzie spoza gminy zazdroszczą nam – mieszkańcom gminy Krasnosielc, aktywności społecznej i kulturalnej. Tyle imprez organizowanych – w większości oddolnie, praktycznie bez budżetu, dzięki ludziom działającym z pasją i otwartości mieszkańców.

Dodatkiem do niniejszych Wieści jest trzecie wydanie Krasnosielckich Zeszytów Historycznych. Wyrażamy swoje podziękowania dla tych aktywnych, którzy tworzą życie społeczno-kulturalne: działając dając radość innym. Dziękujemy osobom, które poświęciły swój czas i energię na napisanie tekstów do Wieści oraz Zeszytu Historycznego - przekazując wszystkim kawałek siebie.

Redakcja

Sala gimnastyczna w Drażdżewie otwarta !

W dniu 18 września 2010 roku podczas uroczystego otwarcia, rozpoczęła swoje funkcjonowanie sala gimnastyczna w Publicznej Szkole Podstawowej w Drażdżewie. Spontaniczna inicjatywa społeczna sprzed kilkunastu lat po wielu perypetiach znalazła swój szczęśliwy dla miejscowej społeczności finał. Uroczystość otwarcia przygotowali nauczyciele, pracownicy szkoły, rodzice, uczniowie i absolwenci pod energicznym przewodnictwem nowej pani Dyrektor – Barbary Kluczek.

– Rodzice angażowali się bezinteresownie, z własnej inicjatywy, pytając, w czym mogą jeszcze pomóc. Pierwsze zebranie organizacyjne odbyło się 6 sierpnia, a potem już była tylko praca – mówi Pani Dyrektor.

Uroczystość otwarcia rozpoczęto w drażdżewskim kościele Mszą Świętą, sprawowaną przez biskupa seniora Diecezji Łomżyńskiej księdza Tadeusza Zawistowskiego. Rangę nabożeństwa podnosiła obecność orkiestry dętej ze Starej Krępy oraz scholi z Bogatego pow. przasnyski. Następnie podczas uroczystego przemarszu wraz ze sztandarami, w asyście miejscowej ochotniczej straży pożarnej uczestnicy udali się do szkoły.

W uroczystym przecięciu wstęgi uczestniczy-

li: Barbara Nosarzewska – była Dyrektor Szkoły w Drażdżewie, Andrzej Czarniecki – Wójt Gminy Krasnosielc, ks. Bp. Tadeusz Zawistowski, ks. Andrzej Groblewski – proboszcz parafii Drażdżewo, Marian Krupiński – Wiceprzewodniczący Sejmiku Woj. Mazowieckiego, Teresa Michalak – Dyrektor Ostrołęckiej Delegatury Kuratorium Oświaty, Bożena Tupacz – Przewodnicząca Rady Rodziców przy szkole w Drażdżewie jednak ostatecznego „cięcia” dokonała nowa Pani dyrektor – Barbara Kluczek.

Uczniowie i absolwenci szkoły zaprezentowali następnie żywiołowy i odnoszący się do tematyki otwarcia sali program artystyczny. Opierał się on na idei olimpijskiej, współzawodnictwa oraz uczciwej rywalizacji. Autorami i opiekunkami młodych artystów były miejscowe nauczycielki, panie: Hanna Kęszczyk i Aniela Szewczak.

Potem przy obiedzie, kawie i cięście zgromadzeni mogli podzielić się swoimi refleksjami z okresu starań o salę oraz radością z jej powstania.

Pierwszy mecz rozegrała drużyna siatkówki Gminnego Uczniowskiego Klubu Sportowego w Krasnosielcu z drużyną „Kurpie” z Baranowa.

Wyrażając swoje uczucia, tego dnia napisałem na stronie internetowej Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Krasnosielckiej:

Jestem pełen dumy i radości - sala w Drądzewie otwarta!!! Marzenie naszych rodziców, ich plany, konsekwencja i determinacja znalazły swoje spełnienie. Gratuluję i dziękuję wszystkim, którzy marzyli i wierzyli..., a wierząc, działali. Czas na kolejny krok: organizacja zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych, tak aby Sala Gimnastyczna w Drądzewie żyła. Jest to wyzwanie dla aktywnych drądzewiaków, pracowników szkoły i samorządowców, czy zadanie ponad siły...? Wiem, że nie. Potrzebna tylko dobra wola i chęć współpracy.

Należy podkreślić, że sala jest pierwszą pełnowymiarową na terenie gminy. Posiada wyposażenie umożliwiające grę np. w: koszykówkę, siatkówkę, tenis stołowy oraz wszelkiego typu gimnastykę.

- Jestem przychylna wszelkim inicjatywom służącym jak najpełniejszemu wykorzystaniu

sali przez miejscową - i nie tylko, młodzież, dzieci i dorosłych. Do dyspozycji chętnych do korzystania z sali są nauczyciele wychowania fizycznego. Oczekuję na inicjatywę i propozycję, jak zagospodarować powstałe możliwości. Może zajęcia z aerobiku dla dziewcząt i pań, może siłownia dla młodzieńców i mężczyzn? - mówi Pani Dyrektor.

Ponieważ grzechem byłoby nie skorzystać z takich możliwości i z takiego zaproszenia, więc czym prędzej miłośnicy piłki siatkowej spotkali się 23 września 2010 r. na pierwszych zajęciach - kolejne w dniu 30 września /czwartek/ godz. 18.

Zapraszam

Ślawomir Rutkowski

Jego wysokość Kartofel III

Już po raz trzeci w Niesułowiu odbyła się impreza obrzędowa „Święto Pieczonego Ziemniaka” sfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu PO KL „Od Lokalnej Pracowni Aktywności do integracji społeczności” realizowanego przez TPZK. Współorganizatorami imprezy byli mieszkańcy wsi Niesułowia i GOK w Krasnosielcu. 12 września 2010 roku o godz. 13,00 stara remiza w Niesułowiu zaczęła tętnić życiem. Na początek lokalna grupa obrzędowa rozbraiała widzów „dokopkami u sołtysa”, a śmiechu było co nie miara. Aktorzy, mieszkańcy Niesułowia i Amelina, pokazali „jak się zbiera kartofle”, o czym się plotkuje, jak się komentuje bieżące wydarzenia. Było i śmiesznie, i czasem smutno, ale wszystkim bardzo podobała się gra aktorska pełna swobody i wyrazu. Występujący dostali moc braw od tłumnie wypełniającej salę widowni. Następnie koordynator projektu pani Urszula Dembicka przedstawiła prezentację multimedialną (wykonaną przez młodzież z Niesułowia), w której ujęte były założenia i osiągnięcia projektu. W tym roku na „Święcie pieczonego ziemniaka” zabrakło

dotychczasowego mistrza ceremonii ks. proboszcza Szczepana Borkowskiego (sprawy rodzinne), którego musieliśmy wraz z prezesem TPZK Tomaszem Bielawskim (obrzędowy brat sołtysowy) dzielnie zastąpić. Po tradycyjnym powitaniu gości zaczęły się występy artystów gry oraz zabawy dla dzieci i dorosłych oraz wspólne

biesiadowanie i pieczenie ziemniaków. Występy rozpoczął chór KGW z Grabowa przy akompaniamencie pana Franciszka Czajki, a zaraz po nim na scenę wkroczył zespół „Jaskowe dziewczaki” z Kolonii gm. Świętajno. Grą na skrzypcach bawił gości pan Wincenty Olbrys, nasz lokalny, jak to ja mówię, samorodek, zaś na harmonijce ustnej przedwojennymi walcami towarzystwo rozruszał i pociągnął do wspólnej zabawy pan Edward Jarkowski ze Smrocka. Na koniec wystąpił Piotr Napiórkowski z przebojami Disco Polo, ku wielkiej

uciesze młodzieży i nie tylko. Muszę zaznaczyć, że wszyscy wykonawcy występowali „gratis” bez żadnych profitów, za co w imieniu organizatorów serdecznie dziękuję!!! W trakcie trwania biesiady można było wygrać rower ufundowany przez Dyrektora WORD-u pana Mirosława Augustyniaka, zjeść pieczonego ziemniaka z ogniska, skosztować swojskich wyrobów przygotowanych przez gospodynię z KGW Niesułowia w ramach warsztatów prowadzonych przez pana Andrzeja Piątkę, poprobować rozmaitych kartoflanych smakołyków,

oraz najsmaczniejszej grochówki z „grochówkowej stolicy Polski”! Krótko mówiąc, „Święto pieczonego ziemniaka” już trzeci raz przyciągnęło do Niesułowia ludzi lubiących dobrą, kulturalną zabawę i smaczne ziemniaczane potrawy. Naszą uroczystość swoimi osobami zaszczytili znamienici goście, m.in. Senator RP Krzysztof Majkowski, Wiceprzewodniczący Sejmiku Mazowieckiego Marian Kru-

piński, burmistrz Makowa Mazowieckiego Janusz Jankowski, Marek Mielnicki prezes ARR w Ostrołęce, przedstawiciele samorządu powiatowego i gminnego oraz wielu innych gości.

Na zakończenie w imieniu organizatorów chciałbym bardzo gorąco podziękować wszystkim bez wyjątku, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do tego, że „Święto pieczonego ziemniaka” w Niesułowiu odbyło się po raz trzeci, a mam cichą nadzieję, że i nie ostatni.

Leszek Kubat

Integracja wiejska na wesoło

Jak ten czas szybko płynie... Sześć miesięcy temu zaczęliśmy realizować projekt „Lokalna Pracownia Aktywności pomysłem na integrację mieszkańców wsi Pienice”, a tu już odbył się piknik integrujący mieszkańców Pienic i podsumowujący cały projekt. Kilka dni wcześniej kobiety na warsztatach kulinarnych przygotowywały jadło, grupy obrzędowe występowały i... 19 września o godzinie 13,00 zaczęło się! Piknik otworzyła Pani Urszula Dembicka (koordynator projektu finansowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z Europejskiego Funduszu Społecznego), a zaproszonych gości przywitała sołtys wsi Małgorzata Kołakowska. Minutą ciszy uczczono pamięć zmarłego niedawno zaśluzonego mieszkańca Pienic, Kazimierza Załeskiego, a zaraz potem wystąpiła miejscowa Orkiestra Strażacka, której dyrygentem praktycznie „od zawsze” był Ś.P. Pan Kazimierz. Miejscowa, świeżo powstała grupa obrzędowa nauczyła młodych „kisić kapu-

stę”, a „Grabowianki” (zespół śpiewaczy z

stołów, a sceną zawładnęła młodzież ze swoim kabaretem. Ich scenki coraz to wywoływały salwy śmiechu. Brawo! Pokazali, że mogą, chcą i umieją! Na koniec wystąpili Rafał i Karolina Wilkowscy. Oni także udowodnili, że mamy we wsi bardzo zdolną młodzież. Wraz z zachodem słońca biesiada dobiegła końca. Wszyscy w znakomitych humorach rozeszli się do swoich codziennych obowiązków.

Mieszkańcy Pienic dziękują Towarzystwu Przyjaciół Ziemi Krasnosielskiej, które realizowało projekt, a przede wszystkim Uli Dembickiej i Tomkowi Bielawskiemu za wkład pracy, jaki wnieśli w to przedsięwzięcie.

Bożena Pszczola

Dożynki Powiatowe w Św. Rozalii

W tym roku żadna z gmin powiatu makowskiego nie chciała podjąć się organizacji powiatowych dożynek. Starosta makowski przyłączył więc dożynki do odpustu Św. Rozalii w gminie Rzewnie. To miejsce kultu od wieków gromadzi wiernych zawsze 4 września, i dzień wcześniej, kiedy odbywa się nie-

zspór. W tym roku dodatkowo wydzielono część placu przy kościele na scenę i stoiska dożynkowe, a stragany, kramy i wesołe miasteczko odsunięto na łąki. Organizacja pochłonęła wiele sił i środków, ale efekt był dobry - wydzielone parkingi, sprawne kierowanie ruchem przez straż i policję, namioty wystawiennicze Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, firm sprzedających sprzęt rolniczy.

Wzorem ubiegłego roku w największym namiocie odbywał się pokaz dań regionalnych i tradycyjnych, przygotowany przez koła gospodyń wiejskich. Za niewielką odpłatnością można było kupić ciasteczka, ciasta, domowy chleb ze smalcem lub masłem, placuszki, biały ser, miód, pierożki, kozicowe piwo i wiele innych przysmaków. Naszą gminę reprezentowały wszystkie działające koła: z Raków, Niesułowa i Grabowa, a także pani Tereska Żużniew z tradycyjnymi odpustowymi lalczkami z kruchego ciasta i "kryzysowym" plackiem z buraczkami i mar-

chwią. Trzeba przyznać, że aż miło było popatrzyć na ślicznie udekorowane stoiska i wystawione dania, a także na nasze panie w fartuszkach z nazwą gminy. Zwrócił na to uwagę obecny na dożynkach Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Marek Sawicki, który niejednokrotnie odwiedził stoiska naszych Kół Gospodyń (na zdjęciu z naszymi gospodyniami). Wszystkie produkty wystawione na sprzedaż znalazły nabywców, a wpływy zasilili budżety KGW. Bardzo miłym krasnosielskim akcentem było zaproszenie przez starostwo zespołu śpiewaczego „Grabowianki” z Grabowa.

Po mszy świętej rozpoczęły one obrzęd dożynkowy, wykonując trzy pieśni. Jednakowo ubrane, rozśpiewane, pod kierownictwem artystycznym Marka Czajki bardzo przypadły do gustu publiczności. A Grabowo miało jeszcze jeden powód do dumy i radości - wieniec uple-

ciony przez kobiety z KGW zajął II miejsce w konkursie na najładniejszy wieniec dożynkowy, ex aequo z Młynarzami. Kolejnym krasnosielskim akcentem na dożynkach były odznaczenia dla przodujących w powiecie rolników. Z terenu naszej gminy otrzymali je Barbara Zielińska z Krasnosielca i Bogdan Bączkowski z Bagienic Szlacheckich. Odznaczonym serdecznie gratulujemy. Doroczne Święto Plonów pokazało, że gmina Krasnosielec ma się czym i kim poszczycić. Bądźmy z siebie dumni!

Małgorzata Bielawska st.spec. GDia

Historia da się (po)lubić

19 września 2010 r., w ostatnią niedzielę lata, ponad 40-osobowa grupa miłośników historii uczestniczyła w Drugim Pieszym Rajdzie śladami historii po Ziemi Krasnosielckiej na trasie Raki - Drążdzewo - Polska Kępa. Organizatorami imprezy, podobnie jak poprzednich (rajd 11 IX 2009 i biwak 26 VI 2010), byli przedstawiciele Dyrekcji i Rady Rodziców przy PG im. Jana Pawła II w Krasnosielcu oraz Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Krasnosielckiej.

Wśród uczestników, w wieku od 5 do ponad 50 lat, oprócz gimnazjalistów, byli również uczniowie ZS w Krasnosielcu i PSP w Drążdzewie oraz oczywiście ich nauczyciele i opiekunowie: Mirosław Chodkowski, Jolanta Sopelewska i Sławomir Rutkowski.

Trasa, licząca ponad 20 km, wiodła - po drogach i bezdrożach - przez miejsca związane z tragicznymi epizodami powstańczymi 1863 roku, poczynając od tzw. „Szubienicy” przy drodze z Raków do Papiernego Borku, poprzez drążdzewskie kurhany - ziemny i kamienny - w obrębie zespołu sakralnego, dawny spichlerz podworski - niemy świadek potyczki z marca 1863 r. - a skończywszy na Polskiej Kępie, rozstawionej bohaterską obroną w końcu

czerwca 1863 r. Po drodze zatrzymywano się także przy obiektach wpisanych na trwałe w miejscową historię i krajobraz, takich jak przydrożne krzyże na rozstajach dawnych dróg w pobliżu przeprawy przez Orzyc, tama na tejsze rzece, kopiec 1000-lecia, kapliczka pomorowa z 1831 r., nie pomijając akcentów teraźniejszości, jak kościół parafialny, szkoła im. Edwarda Rolskiego, komisarzy powstańczego czy nowe rondo (jeszcze bezimienne).

Konspekt rajdu opracowałem osobiście i na poszczególnych etapach przedstawiałem szczegółowo historię danego obiektu i wydarzenia z nim związane. Miejsce zbiórki wyznaczono przed szkołą podstawową w Rakach noszącą imię Bohaterów Powstania Styczniowego. Kilkogodzinny przemarsz urozmaicała swoista rywalizacja pomiędzy grupami wycieczkowiczów, polegająca na kompozycji z polnych kwiatów wianek i złożeniu ich, po dotarciu do celu, w hołdzie powstańcom, pod krzyżem na Polskiej Kępie.

Tu, po poczęstunku, w nastrojowej scenerii ogniska, potoczyły się opowieści o czasach, ludziach i wydarzeniach sprzed niemal półtora wieku. Uczniowie, nadal pełni werwy, brali czynny udział w nagradzanych konkursach tematycznych przygotowanych przez kadre pedagogiczną. Poznawali sylwetki powstańców, ich sukcesy i porażki, tęsknotę za utraconą wolnością i heroiczną walkę o odzyskanie Ojczyzny.

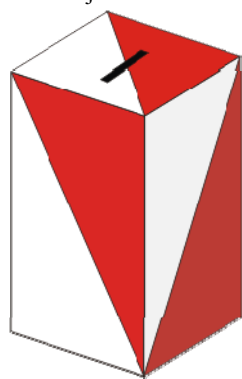
Tuż przed zachodem słońca opuszczali Polską Kępę bogatsi o solidny zasób wiedzy, piękne albumy o powiatach makowskim i przasnyskim i niezapomniane wrażenia.

Swego czasu Wincenty Pol pisał: „Cudze chwalicie, swego nie znacie, sami nie wiecie, co posiadacie”. Jednak żywe zainteresowanie uczestników rajdu przeszłością „swojej małej ojczyzny” potwierdziło, że oni już doceniają bogactwo dziejowe stron rodzinnych.

Tadeusz Kruk

Wybermy uczciwie...

Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw zostały ogłoszone na 21 listopada 2010.

Zgodnie z ordynacją wyborczą są one powszechne, równe, bezpośrednie i odbywają się w głosowaniu tajnym. Moim zdaniem, aby dobrze spełniły swoje zadanie do tych czterech przymiotników należy koniecznie dodać jeszcze jeden – **wybory muszą być uczciwe**.

Mimo że na straży uczciwości aktu głosowania stoją odpowiednie akty prawne, łącznie z kodeksem karnym, to w każdym wyborach dochodzi do łamania procedur i przepisów wynikających z ordynacji. Bieże się to również stąd, że zwykły obywatel-wyborca nie znając przepisów prawa nie zdaje sobie sprawy, że jego nie całkiem zgodne z uczciwością postępowanie podczas wyborów może być potraktowane jako występki przeciwko prawu lub nawet przestępstwo i może

zostać pociągnięty do odpowiedzialności karnej na mocy Kodeksu Karnego.

Przy okazji każdego wyborów najczęściej poruszana w mediach ich potencjalną nieprawidłowością jest naruszenie ciszy wyborczej. Taki czyn grozi konsekwencjami finansowymi. Cisza wyborcza obowiązuje od dnia 19.11.2010r. od godz. 24.00 (północ piątek) przez sobotę 20.11.2010r. do godz. 22.00 (zakończenie wyborów) dnia 21.11.2010r.. Za czynną agitację w tym czasie grozi grzywna w wysokości do 5 tysięcy złotych lub ograniczenie wolności. Natomiast za publikowanie sondaży kara sięga od 500 tysięcy do 1 mln złotych. O ile w naszych gminnych realiach nikt sondaży nie publikuje (jak do tej pory) to tzw. czynna agitacja się zdarza. Bowiem za czynną agitację uznaje się zawieszanie lub zrywanie w czasie ciszy wyborczej plakatów wyborczych, namawianie wyborców do głosowania na określonego kandydata w lokalach wyborczych i w innych miejscach publicznych, Zabroniona jest też agitacja w internecie na stronach i portalach społecznościowych (np. www.nasza-klasa.pl lub www.naszkrasnosielec.tpzk.pl). Za łamanie ciszy wyborczej będzie uznane zawieszanie na autobusach czy prywatnych samochodach plakatów wyborczych i przemieszczanie się z nimi po ulicach.

Przestępstwa przeciwko wyborom określa Kodeks Karny, w którego artykule 248 mowa

jest o karaniu tego pokroju przestępców pozbawieniem wolności nawet do trzech lat. Zagrożenia tego rodzaju czyhają m.in. na członków Komisji Wyborczych i innych urzędników obsługujących wybory. Jeżeli ktoś z nich sporządzi listę kandydujących lub głosujących, z pominięciem uprawnionych lub wpisaniem nieuprawnionych, lub użyje podstępów celem nieprawidłowego sporządzenia listy kandydujących lub głosujących, protokołów lub innych dokumentów wyborczych albo zniszczy, uszkodzi, ukryje, przerobi lub podrobi dokumenty wyborcze albo dopuści się nadużycia przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów - podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. Również karze pozbawienia wolności do lat 3 podlegać będzie zwykły wyborca, który odstąpi innej osobie przed zakończeniem głosowania niewykorzystaną kartę do głosowania lub pozyska w celu wykorzystania w głosowaniu taką kartę od innej osoby. Taką samą karą ukarani zostaną członkowie Komitetów Wyborczych, którzy dopuszczają się nadużycia w sporządzaniu list z podpisami obywateli zgłaszających kandydatów w wyborach.

Artykuły 249 i 250 Kodeksu Karnego mówią o tym, że nie wolno przemocą, groźbą bezprawną, podstępem lub przez nadużycie stosunku zależności, przeszkadzać w – odbyciu zgromadzenia poprzedzającego głosowanie,

- swobodnemu wykonywaniu prawa do kandydowania lub głosowania,
- głosowaniu lub obliczaniu głosów,
- sporządzaniu protokołów lub innych dokumentów wyborczych.

Nie wolno też wywierać wpływ na sposób głosowania albo zmuszać wyborcę do głosowania lub powstrzymywać go od głosowania. Czyn taki podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Kara pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 zostanie wymierzona każdemu wyborcy, który przyjmie korzyść majątkową lub osobistą (pieniądze, alkohol) albo takiej korzyści zażąda za głosowanie w określony

sposób oraz ten, kto takiej korzyści majątkowej lub osobistej udzieli.

Nie wolno też wbrew woli głosującego zapoznać się z treścią jego głosu, podlega to grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

W przypadku stwierdzenia łamania procedur i przepisów wyborczych należy bezzwłocznie powiadomić organy ścigania (Policję) lub Przewodniczących Komisji Wyborczych, bądź Mężów Zaufania wyznaczonych do komisji.. Choć wiem że może to być trudne i niepopularne, to namawiam wszystkich do takiej wła-

śnie odpowiedzialnej obywatelskiej postawy. Ja i wielu innych uczciwych i aktywnych wyborców chcemy w pełni demokratycznie wybrać naszych przedstawicieli do władz samorządowych. Nie dajmy się zatem oszukiwać, nie pozwólmy by naszymi głosami manipulowano. Wtedy wybrana lokalna władza będzie najlepsza, bo będzie prawdziwie nasza.

Aktywny wyborca

Inwestycje gminy Krasnosielec w 2010 r.

Róbmy z kredytu, bo ... inaczej nam nie wychodzi

Uchwała Rady Gminy Nr XLIII/190/10 z dnia 30 sierpnia 2010 roku precyzuje na 2010 rok do realizacji - w całości lub części, aż 32 za-

dania inwestycyjne.

Siedem z nich ma być ponadto realizowana do 2012 roku w ramach programów wieloletnich. Na sfinansowanie wszystkich Rada Gminy planuje wydać w roku bieżącym 10 426 000 zł, pokryje je z następujących źródeł – patrz również wykres Nr 1:

- 2 644 450 zł /25%/ - z dochodów własnych;
- 3 084 081 zł /30%/ - z dotacji;
- 4 695 046 zł /45%/ - z kredytów.

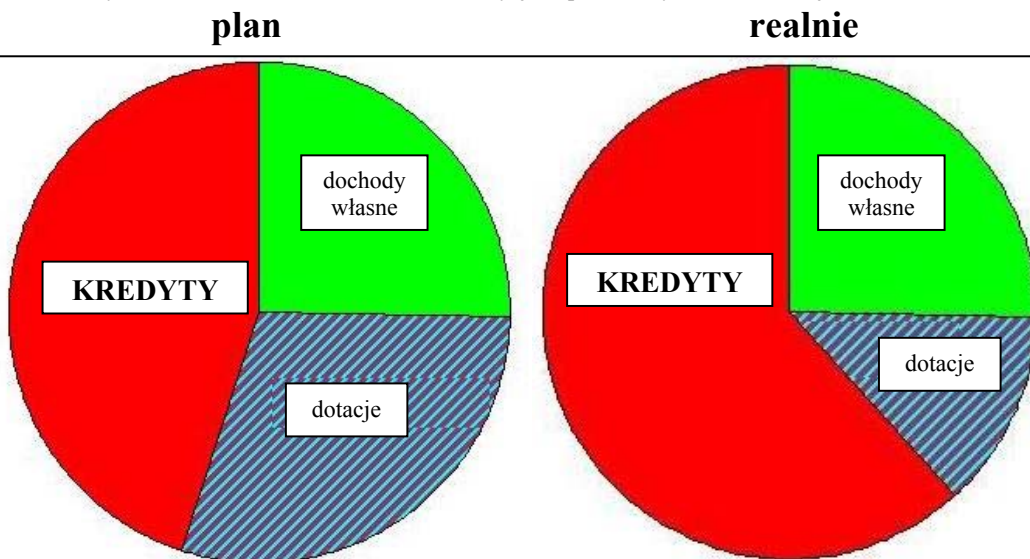
Aby ogarnąć jakoś zawile tabelki budżetowe, podzieliłem zawarte w nich zadania na 6 grup tematycznych, a kwoty podaję z pewnym zaokrągleniem /dociekliwych odsyłam do tabeli zamieszczonej na stronie nr 7/:

1. rozbudowa wodociągu	3 875 000 zł
2. inwestycje drogowe	2 279 000 zł
3. szkolnictwo i kultura	1 939 000 zł
4. gospodarka odpadami	1 837 000 zł
5. rewitalizacja parku	406 000 zł
6. wsparcie administracji	86 000 zł

Dane te są jednak w znacznej części formalnym, a nie realnym planem. Wiadomo już, że znaczna część zaplanowanych do pozyskania pieniędzy niestety jest poza naszym zasięgiem, stąd bardziej realną wersję przedstawia prawy wykres kołowy powyżej. Przyjrzyjmy się szczególnie tym zadaniom:

Rozbudowa wodociągu to zadanie realizowane od wielu lat. W bieżącym roku wydamy na nie 3 875 000 zł. Na inwestycje te wójt pozyskał jedynie 290 000 zł, a dokładnie na tzw. Mały Wodociąg. Starał się także o dofinansowanie tzw. Dużego Wodociągu, ale z zerowym skutkiem, więc cały będzie budowany za gminne pieniądze, a właściwie prawie w całości za pożyczone. Podsumowując: działania

Wykres Nr 1: Źródła finansowania inwestycji zaplanowanych do realizacji w 2010 r.

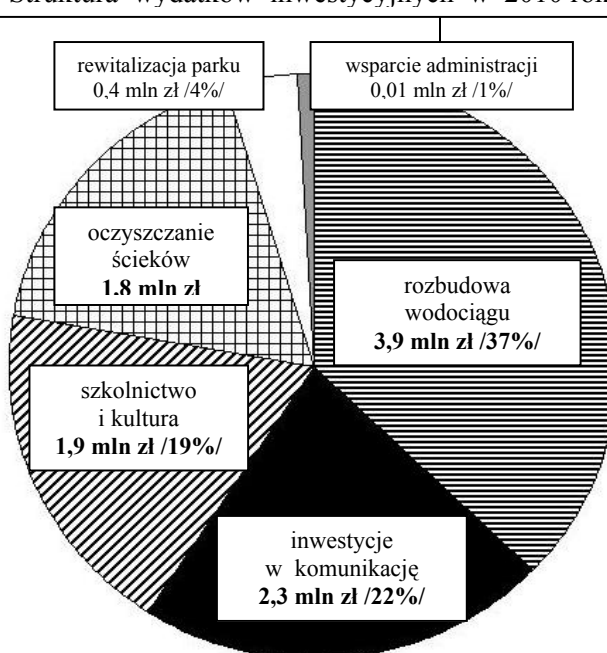

Wójta i Rady doprowadziły do pozyskania le-dwie 7% kosztów wodociągowania w 2010 r.

Inwestycje drogowe. Planowane wydatki to 2 279 000 zł, co stanowi 22% nakładów na inwestycje. Rada z Wójtem planowała pozyskać na nie ledwo 340 000 zł, faktycznie pozyska jednak aż 11 razy mniej, bo tylko 30 000 zł, gdyż zaplanowane do pozyskania na budowę parkingów w Krasnosielcu przy ul. Wschodniej

i Cmentarnej oraz w Drażdżewie przy cmentarzu kwota 307 377 zł jest już w praktyce nie do pozyskania. Dodatkowo gmina Krasnosielec dołożyła ze swojego budżetu aż 190 000 zł do dróg powiatowych i drogi wojewódzkiej. Ukrytym kosztem, którego owocami Wójt i Rada się pochwała już dziś, a zapłaty dokona nowa władza, jest budowa ulic Baśniowej i Wschodniej w Krasnosielcu. Sprytnie prace wykonane zostaną przed wyborami, a faktury

Struktura wydatków inwestycyjnych w 2010 roku

na wartość prawie 1 000 000 zł zapłacimy w całości, z własnych środków po wyborach. Zatem w obszarze pozyskiwania środków finansowych na drogi Zespół: Rada+Wójt pozyskał minus 5% kwoty całości inwestycji – majstersztyk nieprawdaż?!!!

Szkolnictwo, kultura i sport. Na ten cel planowane jest wydanie 1 939 000 zł. Spośród planowanych do pozyskania na ten cel 1 060 000 zł, aż 400 000 zł stanowi niechciana przez Wójta Andrzeja Czarneckiego i Przewodniczącego Rady Tomasza Olszewika inwestycja budowy sali gimnastycznej w Drażdżewie – przypomnijcie sobie Państwo burzliwą sesję z początku 2007 roku, kiedy pod presją gromadnie przybyłych mieszkańców gminy Rada cudownie zmieniła zdanie, wprowadzając zarówno budowę sali w Drażdżewie, jak i stołówki w Krasnosielcu do budżetu, by na kolejnej sesji po cichu (nie było mieszkańców) stołówkę wyciąć – ot, taka „nieznaczna” manipulacja wyborcami! Kto jednak nie pamięta tamtych czasów, a chciałby sobie przypomnieć, zapraszam do archiwalnych wydań Wieści z tamtego okresu¹. Jeśli już można kogoś z radnych pochwalić za szczere chęci i realne działania, aby otrzymać dofinansowanie prawie 900 000 zł do budowy sali w Drażdżewie, to są nimi Daniel Kacprzyński i Zbigniew Żebrowski. Ponadto gdy spojrzymy na zadanie – rozbudowa szkoły w Krasnosielcu, czyli właśnie budowa stołówki, to widać, że nieznane jest źródło jego finansowania. W roku wyborczym rozpoczęto prace, bez środków finansowych – w tabeli jak widać jest **Zero**, a całość kosztów 1 434 378 zł enigmatycznie zapisano na rok przyszły, nie podając źródła – czyżby to był znów kredycik? Ponadto zadanie z budową garażu dla OSP Niesułowu wiadomo już, że nie otrzyma 305 000 zł dofinansowania.

Suma summarum, w tym obszarze inwestycyjnym nasza władza pozyska najprawdopodobniej 755 000 zł /39% całości inwestycji w tym obszarze/ i to w większości nie z własnej kaszki.

Oczyszczanie ścieków i gospodarka odpadami. Z zapisów w tabeli wynika, że Gmina planowała w tym roku realnie rozpocząć budowę systemu odbioru i oczyszczania ścieków. Całość inwestycji ma kosztować 10 mln zł, a w tym roku miano wydać na rozpoczęcie z dotacji i kredytu pierwsze 1 335 000 zł. Dziś już jednak wiadomo, że planowanej dotacji 1 134 000 zł nie otrzymamy w tym roku. Zatem kolejne zadanie do przechowania.

Zespół Rada+Wójt zdecydował się także sfinansować za kwotę 434 000 zł budowę 58 przydomowych oczyszczalni, w 58% środki te pochodzą z budżetu gminy, a na resztę zaciągnięto kredyt.

Od kilku lat płacimy także z naszego budżetu po kilkadziesiąt tysięcy zł na budowę zbiorczego wysypiska śmieci pod Ciechanowem, w tym roku wpłacimy 69 000 zł.

Podsumowując, inwestycje w obszarze gospodarki odpadami z planów na prawie 2 000 000 zł wydamy 500 000 zł i to tylko z własnego budżetu, nic w tym obszarze nie pozyskując z zewnątrz. Dodać należy, że już mamy jako gmina bardzo poważny i kosztowny problem z uporządkowaniem dotychczasowego wysypiska śmieci w Krasnosielcu Leśnym – podkreślę, **problem jest już** i to bardzo kosztowny!

Rewitalizacja parku w Krasnosielcu i jego monitoring. Do wartego łącznie /wg uchwały/

406 000 zł zadania gmina - czyli my, dołoży jeszcze 136 000 zł extra, ponieważ nie zauważono błędów w kosztorysie. Pomimo to zadanie zyska największe z wszystkich dofinansowanie, bo aż 49%. Marna to jednak pociecha, gdyż z tego funduszu np. gmina Baranowo gruntownie zmodernizowała 5 ulic i duży plac przykościelny, całość kosztów wyniosła ok. 1 000 000 zł, z czego ok. 500 000 zł spoza budżetu gminy Baranowo. No, ale cóż z braku sukcesów i ten musi wystarczyć.

Zadłużenie. Dla pełniejszej wiedzy o finansach gminy Krasnosielec informacja o stanie zadłużenia – patrz wykres liniowy powyżej. W świetle kilku ostatnich uchwał Rady, gmina zadłuży się na prawie 5 000 000 zł.

Czyż trzeba cokolwiek komentować?!

Wydaje się, że zdanie zamieszczone w tytule artykułu „**Róbnym z kredytu, bo inaczej nam nie wychodzi**”, to motto wybranej przez nas kiedyś władzy: Rada+Wójt.

Sztandarowe inwestycje wyborcze na KREDYT:

1. wodociągi: koszt	3 875 000 zł
– z kredytu	3 268 000 zł
2. drogi gminne: koszt	1 373 000 zł
– z kredytu	1 043 000 zł
3. ulice Baśniowa i Wschodnia w Krasnosielcu: koszt:	906 000 zł
– z kredytu	903 000 zł

Podsumowanie:

Dla władzy rok 2010 jako rok wyborczy to ostatni czas, aby pokazać się wyborcom, że coś robiła. I rzeczywiście, Wójt Andrzej Czarnecki we współdziałaniu z Radą Gminy, a w zasadzie jej większością pod przywództwem Przewodniczącego Tomasza Olszewika zadłużając gminę, mnożą inwestycje na koszt przyszłej kadencji radnych i przyszłego wójta.

Takie działanie jest wynikiem nieporadności tego zespołu w pozyskiwaniu funduszy spoza budżetu gminy w czasie całej kadencji. Radni ani wystarczająco nie motywowali wójta do działania, ani sami nie wykazali się umiejętnościami w pomocy w pozyskiwaniu środków, a ci, którzy wykazywali taką inicjatywę i pomysły, niestety byli ignorowani.

O ile braku aktywności Przewodniczącemu Rady zarzucić nie można, bo bywa na zebra-

niach i spotkaniach, o tyle motywowanie przez niego Wójta i pomoc w skutecznym pozyskiwaniu funduszy była dalece niewystarczająca. Umiejętność podzielenia i wydania ponad 23 000 000 zł budżetu naszej gminy to za mało jak na głównego rozgrywającego w gminie.

Wiara wyborców sprzed 4 lat w Pana Andrzeja Czarneckiego przez całą kadencję wystawiona była na ciężką próbę, a dziś okazuje się, że była mocno na wyrost. Wielu jego wyborców srogo się zawiodło. Pan Czarnecki pełniąc funkcję wójta, zraził swoją ignorancją i arogancją wiele osób. Często - zbyt często jego nieobecność w pracy to drugi niechlubny powód tak negatywnej oceny. Najważniejszym jednak powodem merytorycznym jest szokująco niska skuteczność w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych. Jego porażka jako wójta jest głównie naszą porażką jako wyborców, a koszty naszego wyboru sprzed lat poniesiemy my sami - niestety.

Straciliśmy wiele szans na rozwój gminy – wystarczy zerknąć na wskaźniki w Baranowie, Chorzeliach czy wiejskiej gminie Przasnysz.

Najważniejsze są jednak wnioski, trzeba tylko je wyciągnąć.

Sławomir Rutkowski

¹ – dostępne na stronie www.tpkz.pl lub w archiwach domowych wielu Czytelników:

Nr 3 maj 2007 str. 3 - Co z tą salą w Drażdżewie.

Nr 4 czerwiec 2007r. str. 2 - Co z tą salą w Drażdżewie? Cz.2

Nr 5 lipiec 2007r. str. 2 - Sesja Rady Gminy z dnia 28 czerwca 2007 roku

Nr 6 sierpień 2007r. str. 2 - Póki co sala jest wirtualna!

str. 3 - Wójt mówi
str. 3 - Rada w radę
str. 6 - Realny scenariusz

Nr 7 wrzesień 2007r. str. 7 - Żonglerka półprawdami i Wirtualna sala – ciąg dalszy.

Nr 8 październik 2007r. str. 8 - Czy będzie ta sala?

Nr 1(11) styczeń 2008r. str. 6 - Nowy Zastępca Wójta w Krasnosielcu, kol. 2 najniższy akapit

Nr 4(15) kwiecień 2008r. str. 8 - Radość z Sali gimnastycznej

Ponadto w innych tekstach szczególnie opisujących sprawy samorządowe można znaleźć wzmianki w sprawie budowy tej sali

Zestawienie zadań inwestycyjnych gminy Krasnosielc na 2010 rok oraz limit inwestycyjny na lata 2011-12

zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Nr XLIII/190/10 z dnia 30 sierpnia 2010 roku

Określenie zadania inwestycyjnego		Wartość w zł				Zadanie		Całkowita wartość zadania wieloletniego
		całkowita zadania w roku 2010	dochodów własnych gminy	kredytów, pożyczek lub obligacji	dotacja celowa	dotacje z budżetu państwa	własne gminy	
Nr	Opis							
1	Rozbudowa systemu wodociągowego w gminie Krasnosielc, tzw. Duży Wodociąg - miejscowości: Krasnosielc Leśny, Nowy Sielc, Wymysły, Pienice i Wola Józefowo	3.343.983	216.170	3.127.793			tak	na lata 2011 - 2012
2	Budowa 58 przydomowych, roślinno-stawowych oczyszczalni ścieków	434.000	250.000	184.000			tak	
3	Wykonanie koncepcji i map do celów projektowych dla rozbudowy drogi wojewódzkiej Nr 544 w m. Łazy	18.300	18.300				nie	
4	Wykonanie dokumentacji projektowej do celów projektowych drogi wojewódzkiej Nr 544 w m. Łazy	62.200	62.200				nie	
5	Wykonanie koncepcji i map do celów projektowych dla rozbudowy drogi wojewódzkiej Nr 544 w m.	18.300	18.300				nie	
6	Wykonanie dokumentacji projektowej drogi wojewódzkiej Nr 544 w m. Krasnosielc	63.440	63.440				tak	
7	Udział w przebudowie drogi powiatowej Nr 3227W Przasnysz - Baranowo wraz z przebudową skrzyżowania z drogą powiatową Nr 3234W w m. Dąrdzewo	30.000	30.000				nie	
8	Wykonanie nawierzchni z masy bitumicznej przy Placu Kościelnym 5 w Krasnosielcu	35.000	35.000					
9	Modernizacja dróg gminnych w m.: Przytuły, Chłopia Łąka, Grabowo, Krasnosielc, Pienice, Wola Włościańska-Gąsewo, Łazy, Grądy, Sulicha	1.372.851	300.000	1.042.851		30.000	tak	
10	Wykup nieruchomości pod drogi gminne	40.000	40.000				tak	
11	Budowa parkingu przy GOK wraz z oświetleniem	136.000	136.000					
12	Budowa parkingów przy ul. Wschodniej i Cmentarnej w Krasnosielcu oraz przy cmentarzu w Dąrdzewie.	500.000	192.623		307.377		tak	
13	Zakup serwera dla potrzeb Urzędu Gminy	10.200	10.200					
14	Monitoring w budynku Urzędu Gminy	30.000	30.000				tak	
15	Budowa sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej Dąrdzewie	615.453	215.453			400.000	tak	
16	Wymiana podłóg w Szkole Podstawowej w Rakach.	80.000	40.000			40.000	tak	
17	Budowa ogrodzenia przy Szkole Podstawowej w Dąrdzewie	50.000	50.000				tak	
18	Budowa placu zabaw przy ZS w Krasnosielcu w ramach programu "Radosna szkoła"	230.900	115.450			115.450	tak	
19	Rewitalizacja centrum Krasnosielca (park, plac zabaw, parking)	380.330	126.046		254.284		tak	
20	Dotacja dla Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej na zakup programu komputerowego do rozliczania wody i sterownika do zestawu pomp na SUW w Krasnosielcu	11.300	11.300				tak	
21	Odnowa strażnic OSP dla potrzeb kulturalno-sportecznych poszczególnych wsi oraz budowa świetlicy wiejskiej i garażu przy strażnicy OSP w Niesutowie	500.000	195.000		305.000		tak	
22	Zakup toru przeszkód dla Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej	11.021	11.021					
23	Zakup kserokopiarki w ramach realizacji programu POKL	7.200	26.061		6.120	1.080	tak	
24	Monitoring w Parku w centrum Krasnosielca	26.061	26.061				tak	
25	Budowa boiska do gry w piłkę nożną wraz z boiskiem do piłki plażowej	452.121	252.121			200.000	tak	
26	"Budowa zintegrowanego systemu gospodarki odpadami komunalnymi dla gmin Regionu Ciechanowskiego"	68.720	68.720				tak	
27	Budowa sieci wodociągowej tzw. Mały Wodociąg, we wsiach: Krasnosielc, Krasnosielc Leśny, Nowy Sielc, Wymysły, Pienice, Wola Józefowo (2005-2011)	531.172	101.000	140.152	290.020			1.322.005
28	Budowa Gminnej Oczyszczalni Ścieków w m. Krasnosielc Leśny wraz z kanalizacją sanitarną (2008-2012)	1.335.000		200.250	1.134.750			10.000.000
29	Wzrost konkurencyjności - Baza wiedzy o Mazowszu	22.530	22.530					25.365
30	Budowa ulic: Baśniowej, Słonecznej i Wschodniej w Krasnosielcu (2010-2011)	3.000	3.000					906.512
31	Rozwój elektronicznej administracji w samorządach (2010-2011)	4.515	4.515					19.065
32	Rozbudowa budynku PSP i Gimnazjum w Krasnosielcu (2008-2011)	0						1.434.378
Rzem:		10.423.577	2.644.450	4.695.046	2.297.551	786.530		13.707.325
w %		100,0%	25,4%	45,0%	22,0%	7,5%		
- kwoty w praktyce już nie do pozyskania w 2010 roku								

Rada radzi...

43 (XLIII) Sesja Rady Gminy miała miejsce 30 sierpnia. Radni zebrali się w liczbie 13 osób, gdyż panowie: Kluczek i Pawłowski usprawiedliwili swoją nieobecność u przewodniczącego. Obecni byli także Wójt, Sekretarz i Skarbnik Gminy oraz kierownicy GOPS-u, GOK-u i dyrektor Banku Spółdzielczego.

Po wstępnych ceremoniach organizacyjnych pan Wójt zgłosił poprawki do porządku obrad. Na początku sesji zaplanował bowiem wystąpienie przedstawiciela firmy „Energo-Inwest” (którego na tę sesję zaprosił), a także wprowadził do porządku dwie nowe uchwały:

1. O zmianie zasad korzystania ze stołówek szkolnych

2. O przystąpieniu gminy do LGD „Orzyc-Narew”

Ponieważ radni zaakceptowali zmiany w projekcie i nie zgłosili potrzeby odczytywania protokołu z poprzedniej sesji, głos zabrał przedstawiciel firmy „Energo-Inwest”. Namawiał do oszczędnego korzystania z energii elektrycznej w skali gminy. Taka modernizacja może przynieść oszczędności rzędu 70%, mówił. W naszej gminie jest oświetlenie sodowe, 800 pkt, a około 600 to rtęciowe – energochłonne. Moc obecnie pobierana to ok. 130W na punkt świetlny (powinno być ok. 60-70 watów). Średni czas świecenia to 4400 godzin rocznie. Powinno być ok. 3 800 godzin. Nawet bez tego można osiągnąć około 40%, a to daje ok. 100 tys. zł rocznie. Inwestycja kosztowałaby ok. 350 tys., a więc spłaciłaby się w ciągu 3,5 roku. Spłata mogłaby być z uzyskanych oszczędności. Firma chce wykonać audyt, aby pokazać projekt i wyliczyć precyzyjnie oszczędności.

Po tym wystąpieniu posypały się pytania radnych:

Olszewik – Co wchodziłoby w zakres modernizacji? - E.I. (Energo-Inwest) – Wymiana opraw i regulacja sterowaniem zapalania. Koszt audytu to około 10 tys.

Żebrowski – 4 lata temu robiona była inwentaryzacja, więc ona jest i nie straciła na aktualności. - Wójt jak zwykle enigmatycznie mówi, że wiele wie na temat stanu i tamtego audytu, ale nie będzie poruszał tego tematu. Jest jednak zdania, że powinniśmy o tym pomyśleć. (Nie rozumiem tej wypowiedzi. 4 lata temu pan Wójt był zastępcą i sekretarzem, za audyt ktoś wziął pieniądze, więc jeżeli był nierzetelny, to wówczas należało tego dopilnować.)

Olszewik – Musimy podyskutować i prosimy o wstępną analizę. E.I. – Coś takiego przygotuję. Tłumaczył też, że projekt audytu, to coś więcej niż inwentaryzacja.

Sołtys Szlaski – Jaki okres gwarancji? - E.I. My dajemy od 3–5 lat. Często w ramach gwarancji jest świadczona konserwacja

Żebrowski – Czy to jest jedyna firma, z którą pan rozmawiał? - Wójt – Nie, to nie jest jedyna firma. Np. zakup energii planujemy z firmy „NEW POWER”

Kubat – Skąd wzięta jest ta wielkość 4400 godzin? U nas nie świeci się tak jak w Warszawie? - Na to pytanie nikt nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi, natomiast pan przewodniczący ogłosił 10-minutową przerwę w obradach.

Kolejnym punktem programu była informacja Wójta o realizacji zadań:

- Po raz kolejny został ogłoszony przetarg na budowę 50 oczyszczalni ścieków. Zgłosiły się dwie firmy. Nie otrzymamy jednak na to zadanie obiecanych 200 tys. zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska

- rozstrzygnięcie przetargu na powierzchniówki ogłoszono na 7.09

- Ogłoszono przetarg na budowę placu przy Zespole Szkół (nikt się nie zgłosił)

- Odbyło się spotkanie z Bio-Energią z Warszawy ws. biogazowni. Rozmowy trwają i będziemy się starać, aby coś takiego było.

- 12 sierpnia miało miejsce przekazanie placu budowy na tzw. mały wodociąg.

- Trwają prace na boisku na Błoniach, na wodociągu (dużym i małym) oraz na ulicach: Baśniowej, Słonecznej i Wschodniej.

- W dniach 10–25 września było szczepienie lisów. Proszono, aby nie spuszczać psów i nie ruszać rozłożonych szczepionek.

- Rozstrzygnięto przetarg na dowożenie uczniów. Wygrała go firma z Przasnysza z ul. Mazowieckiej

- W tym roku w listopadzie odbędzie się zbiórka odpadów wielkogabarytowych. Kto jednak się buduje, ma mieć kontener na odpady i okazać dowód wywozu.

Tu znowu jedno zdanie uwagi. Od pewnego czasu krąży wieść, jakoby pan Wójt był nieuchwytny i nie można z nim było się spotkać ani nawet porozmawiać telefonicznie. Ta nieobecność była nawet przedmiotem troski zebranych na 42 Sesji. Tymczasem pan Wójt jak gdyby nigdy nic przedstawia sprawozdanie ze swoich poczynków i nikt niczego nie komentuje. Jeżeli zatem pogłoski o „zniknięciu” pana Wójta były wyszane z palca, a on nieboraczek krzątał się w tym czasie jak pszczołka wokół spraw gminnych, ktoś powinien go przeprosić za pomówienia. Jeżeli jednak to inni wykonywali zadania, którymi chwali się Wójt, to powinien od Rady usłyszeć słowa reprimendy.

W dyskusji po tym punkcie padały następujące pytania:

- Przewodniczący pyta o biogazownię.

- Kubat pyta o pozwolenie na budowę remizy. - Wójt: Komplet dokumentów jest w Starostwie, ale nie ma odpowiedzi

- Przewodniczący: W jakim terminie zrealizujemy powierzchniówki? - Wójt: Termin do 30 listopada.

- Skrobecki pyta o zbiórke odpadów wielkogabarytowych. - Wójt: Na jeden dzień 4–5 sołectw. Informacja do wsi o terminach dotrze do każdej wsi.

- Kubat pyta o 136 000zł, które dopłaciliśmy do rewitalizacji parku i o 10 000 zł kary, którą musimy zapłacić. Dlaczego tak się dzieje, że płacimy dodatkowo pieniądze? - Wójt: Jest to wynik błędu projektantów nadzoru. Przy kolejnych inwestycjach za nadzór zamiast 2% kosztów wezmą np. 0,9%

- Żebrowski proponuje wejście na drogę sądową z projektantami. - Wójt: Jeżeli chodzi o te 10 000 zł, to wyłonił się wykonawcę, który naszym zdaniem był dobry. Inwestycja miała być na 2 lata. Odrzucany odwołał się i wygrał, a gmina musi zapłacić.

Żebrowski pyta o termin zapłaty za ulice, czy w tym roku czy w przyszłym? - Wójt: Zrobić może w tym, ale zapłacimy w przyszłym.

Następnie podjęto następujące Uchwały RG:

- W sprawie zmian w Statucie Związku Gmin

Ziemi Makowskiej (wszyscy za).

- Projekt uchwały budżetowej. - Skarbnik: Nie ma w tym projekcie mienia komunalnego. (wszyscy są za).

- Zaciągnięcie kredytu w kwocie 1 400 000 zł na drogi. Za – 10, przeciw – 2. Jeden się wstrzymał.

- Zmiana zasad korzystania ze stołówek szkolnych. (Kalkulację przedkłada się Wójtowi, a nie Radzie Gminy). Kalkulacja zależy od liczby osób. Im więcej, tym talerz zupy jest tańszy (wszyscy za).

- Przystąpienie do LGD „Orzyc – Narew”

Żebrowski: Czym spowodowane jest to, że nie powołujemy grupy razem z Sypniewem? - Wójt: Doszliśmy do wniosku, że lepiej dołączyć do dużej grupy (wszyscy za).

- Zmiany w budżecie: - z FOGR 30 000 zł zamiast 50 000 zł, - 300 000 zł nie dostaliśmy na drogi.

- Kacprzyński Tomasz zapytał: Może nie robić przydomowych oczyszczalni ścieków, bo i tak mamy dużo długu. - Wójt: Przetarg rozstrzygnięty! I robmy!

- Kubat: Czy ogłaszając przetarg, wiadomo było, że nie dostaniemy na to zadanie dofinansowania? Wójt: Tak. - Kubat: A myśmy na komisji finansów nic o tym nie wiedzieli!

Tak oto po raz kolejny pan Wójt pokazał, że nie liczy się z Radą.

Tak więc w chwili obecnej uchwałą Rady gminy ustalono deficyt w kwocie 5.820 000 zł. (A przecież za wiele zadań, które robi się w tej chwili. trzeba będzie zapłacić w roku przyszłym, czyli faktyczny dług naszej gminy jest znacznie wyższy!) Za tą uchwałą głosowano w sposób następujący: za 9, 1 przeciw, 3 się wstrzymało.

Informacje: wnioski na fundusze sołeckie należy składać do końca września.

Radni: mają złożyć oświadczenia majątkowe (wg stanu na 12 września).

W sprawach różnych sołtys z Przytuł zapytał, ile kosztowały Dni Krasnosielca? Dyrektor GOK-u poinformował, że kwota kosztów to około 50 000 zł. Sponsorzy dali 5 600 zł (proszę porównać tę sumę z kwotą umorzeń podatku). Przy okazji Przewodniczący dziękował radnej Kutryb za wpłatę od PZU. Spytałam ile płaci pani Kutryb za wynajem lokalu w urzędzie gminy na własną działalność gospodarczą. Nie mam z nią umowy – odpowiedział Wójt, ale to dla wygody mieszkańców. Pan Wójt odpowiedział, że umorzenia to była jego decyzja i nikt nie ma prawa się wtrącać. Nie wiem tylko jak wyborcy ustosunkują się do takiej hojności z gminnej, czyli naszej wspólnej kasy. O zamożności naszego budżetu świadczy suma jego zadłużenia. Moje zdanie poparł sołtys z Przytuł, który powiedział: to jest chore, że prawie zawsze umarza się tym samym osobom.

Radny Tomasz Kacprzyński: zarzucił naszej redakcji, że w opisie chodnika do Wólki Dąrdzewskiej podana została błędna suma. Jego zdaniem koszt chodnika wyniósł 35 000 zł. Pokusiłam się o zmierzenie i orientacyjne podliczenie kosztów. Otóż w roku 2008 nasza gmina dofinansowała powiat kwotą 300 000 zł. Za tę sumę zmodernizowano odcinek drogi od mostu w Dąrdzewie w stronę Baranowa i okrawężnikowano ten fragment, gdzie miał być chodnik. Krawężnik położono na długości 1226 mb. Koszt 1 mb krawężnika to około 20

złotych, co daje sumę około 25 000 złotych. W roku następnym gmina zakupiła 1839m² kostki brukowej i 1226 mb obrzeża. Licząc za metr kwadratowy kostki około 20 zł, a za mb obrzeża ok. 7 zł, da to razem około 44 000 zł. Do tego wyliczenia należy dołożyć jeszcze koszt zakupu barier metalowych. Reasumując, chodnik ten, nie licząc kosztów robocizny,

kosztował więcej niż pisaliśmy w Wieściach. Najsmutniejsze jest jednak to, że prędzej czy później cały chodnik wylądował w stawie jako typowy (i niejedyn) przykład pieniędzy wyrzucanych w błoto. Tyle gwoździ sprostowania.

Wracając do sesji pan Iciak zapytał: Kto reprezentował Urząd Gminy na sprawie, gdzie

mieliśmy karę? Nikt – odpowiedział pan wójt, ale informacja była.

Na koniec Niesułowo zaprosiło na święto pieczonego ziemniaka, a Wójt na wyświęcenie sali gimnastycznej w dniu 18.09.

Maria Kowalczyk

Inwestycje unijne - sukcesy i porażki

Wydatkowanie funduszy europejskich w ramach budżetu na lata 2007 – 2013 jest już bardzo zaawansowane, a nawet można powiedzieć, że zbliża się ku końcowi, ponieważ naj-

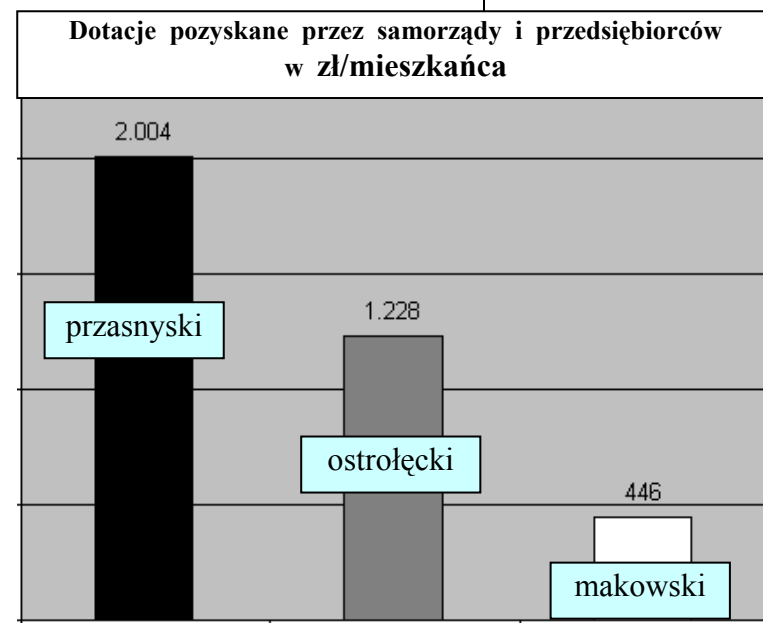
bardziej atrakcyjne konkursy zostały już rozstrzygnięte. Dlatego warto przyjrzeć się, jakie sukcesy na tym polu odniosły podmioty (samorządy, przedsiębiorcy) z naszego najbliższego otoczenia, mam tu na myśli powiat makowski oraz dwa sąsiednie przasnyski i ostrołęcki ziemski, czyli z wyłączeniem Ostrołęki.

Analizując mapę zrealizowanych oraz reali-

Realizują inwestycje mające na celu przyciągnięcie turystów, są to następujące przedsięwzięcia: Remont zabytkowego dworu i parku w miejscowości Przysań – „Wrota na Kurpie”, Nowoczesna baza kulturalna szansą na rozwój turystyki na Kurpiowszczyźnie oraz Budowa Regionalnego Centrum Kultury w Myszyncu. Poza tym samorządy ostrołęckie są zdecydowanymi liderami w zakresie pozyskiwania środków na inwestycje drogowe, realizują ich kilkanaście, polegają one głównie na budowie i przebudowie dróg gminnych. Aktywni są także przedsiębiorcy ostrołęccy, którzy unowocześniają swoje zakłady tworząc jednocześnie nowe miejsca pracy.

Niestety samorządy z terenu powiatu makowskiego nie radzą sobie najlepiej z pozyskiwaniem środków unijnych, a przecież potrzeby są ogromne, zarówno w zakresie infrastruktury powiatowej, jak i gminnej. Zgodnie z danymi opublikowanymi przez Mazowiecką Jednostkę

Wdrażania Programów Unijnych tylko dwie gminy: Karniewo i Maków Maz. mają podpisane umowy o dofinansowanie oraz Starostwo Powiatowe, dotyczą one przebudowy dróg. Lepszą skutecznością wykazują się zaś przedsiębiorcy zarówno z Makowa Maz., jak i z sąsiednich gmin. Łącznie beneficjenci z powiatu makowskiego pozyskali na inwestycje

zowanych projektów udostępnioną przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych*, zdecydowanym liderem w pozyskiwaniu środków unijnych są beneficjenci z terenu powiatu przasnyskiego, którzy zgodnie z podpisanymi umowami otrzymają ponad 106 mln zł dofinansowania. Wśród tych inwestycji są nowatorskie przedsięwzięcia m. in. z zakresu informatyzacji tzw. e-usługi, które realizują głównie gminy, pięć inwestycji dotyczy budowy i przebudowy dróg. Powiat przasnyski zrealizował bardzo ważne zadanie, które zaowocuje powstaniem miejsc pracy - utworzył Przasnyską Strefę Gospodarczą. Inwestycja ta została niedawno zakończona, a 17 września nastąpiło uroczyste otwarcie strefy.

Natomiast beneficjenci z powiatu ostrołęckiego wystarli się również o imponujące środki, bo otrzymają ponad 103 mln zł, stawiając na promocję regionu jako centrum Kurpi.

ponad 22,2 mln. zł..

Podsumowując powyższe nasuwa się pytanie, dlaczego jedne samorządy realizują kilka unijnych inwestycji, a inne kilkanaście, a nawet więcej. Wcześniej przeszkodą mogło być brak środków finansowych, bo obowiązywała zasada refundacji, ale teraz kiedy coraz sprawniej działa system zaliczek, środki finansowe nie powinny już stanowić wielkiej bariery. A może należy przyjrzeć się władzom lokalnym i urzędnikom, bo to od gospodarza – wójta, burmistrza czy starosty zależy jak wyglądają nasze miasteczka i wsie, i oczywiście od kompetencji kadry urzędniczej.

Andrzej Szczepański a.szczepanski@vp.pl

* - Dane dotyczą inwestycji realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013.

„Korale koloru koralowego”

„Co czerwone, to piękne, co słodkie, to dobre”
- Adalberg

W dawnych czasach ozdobę ubioru kobiecego stanowiła głównie biżuteria. Były to przede wszystkim korale, niekoniecznie prawdziwe, gdyż nazwą tą obejmowano też różną ilość paciorków i naszyjników z różnych materiałów.

Powodem do dumy każdej gospodyni było jednak posiadanie jak największej ilości sznurów składających się z dużych, szlachetnych koralów o żywej, jasnoczerwonej barwie. Stanowiły one ozdobę tak bardzo pożądaną, że dla ich nabycia zdobywano się na wiele wyrzeczeń.

Korale noszono w różny sposób. Jeśli były drobne i równej wielkości, robiono z nich jeden długi sznur (*bicz*), bądź kilka sznurków o różnej długości, które owijano dookoła szyi. Jeśli różniły się wielkością, rozdzielano je według rozmiaru i niszono tak, że na każdym sznurku w środku znajdował się koral najgrubszy, a po bokach symetrycznie rozmieszczone coraz mniejsze, po czym sznurki te układano od najkrótszego (wokół szyi) do coraz dłuższych. Często spod koralu wystawał szkapierz, bardzo popularny wśród ludności wiejskiej.

W posiadanie koralu kobiety wchodziły na różne sposoby. W niektórych rejonach okazywały do ich otrzymania stanowiła uroczystość I Komunii św. Natomiast w innych dar taki stanowił oznakę ukończenia nauki w szkole. Przeważnie jednak dziewczęta otrzymywały korale jako wiano albo je dziedziczyły. We wsiach nad Orzycem panny śpiewały: „*Mamusiu, tatusiu, ja córeczka wasza, sprawcie mi korale do samego pasa*”.

Gromadzenie cennych kosztowności miało znaczenie ekonomiczne (zabezpieczenie starości, wyposażenie potomstwa) ale w dużej mierze spowodowane było także względami natury prestiżowej, potrzebą podkreślenia statusu majątkowego i zajmowanej pozycji społecznej. W strojach kobiet uboższych nie występowały elementy charakterystyczne dla stroju tych bogatych; korale zastępowały w nich nierzadko drobne i tanie jarmarczne imitacje. Skarży się w piosence córka biednego chłopca: „*Powiadają ludzie, że nie mam koralu, a moja matusia nie siedzi na roli*”.

W XIX w. prawdziwe korale były bardzo drogie. Ich wartość zależała przede wszystkim od wielkości paciorków oraz długości sznurów. W licznych przekazach spotykamy informację, że stanowiły one równowartość krowy. Nic więc dziwnego, że gospodarze narzekali, że

kobiecia biżuteria jest zbyt kosztowna.

Wysoka cena sprawiała, iż bardzo dbano o korale, zdejmowano je bezpośrednio po powrocie do domu i skrzętnie chowano, najczęściej zwinięte, w skrzyniach wiannyh. O ich wartości świadczą również fakt, że często były przedmiotem transakcji handlowych oraz procesów sądowych. Od dawna stanowiły także ten rodzaj wartościowej ruchomości, którą można było zastawić przy zaciąganiu pożyczki, co dokumentują liczne wzmianki w aktach dotyczących spraw majątkowych.

Korale padały często łupem złodziei. W ostateczności mogły również stanowić zastaw w karczmie i ulec po prostu przepiciu, jak poświadcza XIX-wieczna przysłówka: „*Oj nie chcę cię chłopcze, oj nie chcę cię wcale – przepiłbyś swe szmaty i moje korale*”.

Mimo że kobiety chlubiły się posiadanymi koralami, nie można ich było zakładać na wszystkie okazje. Były święta, kiedy obowiązywał zakaz ich noszenia – całkowity lub dla niektórych kobiet. Korale pełniły więc również funkcję podkreślania rodzaju uroczystości,znaczając jej charakter.

Panny biorące udział w procesji ubierały się powszechnie w najpiękniejsze stroje, uzupełniając je koralami. Na tańce, a szczególnie na dożynki, dziewczęta stroiły głowę kwiatami lub wieńcami, zaś do koralu przypinały z tyłu pęki wstążek.

Rzadko pozbywano się tej cennej ozdoby, jednak mogła ona stanowić dar dla kościoła, ofiarowany w dowód wdzięczności i ufności. Była to forma podziękowań za uzyskane dobrodziejstwa, najczęściej związane ze zdrowiem: za udane operacje, porody, leczenie, ale także za powrót z wojska, z Ameryki czy za wyjście z opresji (np. tonięcie). Często polecano się w ten sposób opiece Boskiej. Ofiarami były przeważnie kobiety. W kościele sznurki koralu zawieszano na obrazach i figurach zdobiąc nimi szyję nie tylko Matki Boskiej, ale i Dzieciątka, kładziono je także koło ołtarzy wraz z wieloma innymi ozdobami, srebrnymi tabliczkami.

Wota, a wśród nich korale, bywały przez księży zastawiane i nieraz spieniężane, a za uzyskane tą drogą środki sprawiano paramenty kościelne i wzbogacano oprawę obrazów, nabywając korony, srebrne sukienki itp. O zwyczaju przekazywania księdzu koralu w celu zapewnienia sobie odpowiedniego pogrzebu, mówi piosenka, w której zmarła dziewczyna tłumaczy się narzeczonemu domagającemu się zwyczajowego zwrotu podarunków: „*Gdzieś podziła te szaty, com ci sprawił przed laty? Szaty dałam w organy, a korale we dzwony*”.

Noszenie koralu podyktowane było ponadto względami natury magicznej – miały one zapewnić zdrowie, zabezpieczyć przed urokiem. U podstawy tego przekonania leżała niewątpliwie szeroko rozpowszechniona wiara w apotropaiczną moc **czerwonego koloru**. Nieparzysta ilość zakładanych koralu była natomiast wynikiem wiary w liczby magiczne: 3, 7, 9. Dla wielu zatem koral stał się stopniowo uniwersalnym środkiem przeciw wszelkim udrękom i cierpieniom.

Według ludowych wierzeń korale mieszczały w sobie siłę ochronną przeciw zaczarowaniu, bólowi głowy, epilepsji, zatruciu. Za przyczyną czarów i sztuczek diabelskich kobieta mogła poronić: „*Jak kobieta nosi, to diabeł złe jej przynosi*”; w takich sytuacjach zalecano modlitwę różańcową i czerwone, krwiste korale, które najlepiej zabezpieczały ciężarną. Dość powszechnie leczono nimi żółtaczkę. Spotkałam się też z informacją, że kolczyki z koralami wpływają na poprawę wzroku.

Jak widać, oprócz zdobienia szyi kobiet, korale pełniły wiele dodatkowych funkcji. Współcześnie rola ich zmalała i zachowała się jedynie w powiązaniu ze strojem ludowym, który noszony jest tylko okazjonalnie. Zanikła ich funkcja magiczna, nie są już stosowane jako środek leczniczy. Poza wartością majątkową stanowią obecnie – wraz z białą bluzką i kwiecistą spódnicą – niejako symbol stroju ludowego, który jednak w wielu przypadkach jest już tylko namiastką ludowości. Używa się go bowiem najczęściej jako okolicznościowego przebrania, w którym nie chodzi o ścisłą rekonstrukcję, lecz o powierzchowne naśladowictwo.

Danuta Sztynch

Unijna cena bezcennej nauki

Ciężko mi o tym pisać (ale muszę się gdzieś wyżyć), a „Wieści” to jedyny konfesjonał w naszej gminie i parafii, z którego od razu nie usłyszę nagany (gmina) czy pokuty (parafia). Nadeszły smutne dni tego roku, kiedy coś się kończy (wakacje dla uczniów), tragiczne, kiedy coś nadal trwa

(dla ofiar powodzi, wichury czy pożarów) i dramatyczne (tradycyjnie dla większości z nas, emerytów i rencistów), gdyż kiedy coś się zaczyna – to dla nich momentalnie się kończy coś innego. A rozpoczyna się akurat nowy, nowocześnie i unijny rok szkolny!

W moich dawnych szkolnych latach wbijano mi do głowy, że wiedza, którą rozwinę w czasie nauki, jest rzeczą bezcenną i jej wartość jest najwyższa na świecie (zaraz za zdrowiem i polityką), a ja wkładałam w kosztą tej wiedzy tylko wysiłek uczenia się. W ostatnich latach to wszystko się jakoś dziwnie odwróciło. Nauka i wiedza przestała być „bez cenna”. Pozostała jednak bardzo wartościowa i z roku na rok jej cena wciąż rośnie jak na giełdzie w Hong Kongu. Dlatego właśnie w moim przypadku coś się

zaczęło (rok szkolny mojego syna) i coś się skończyło (moja renta i dobry humor).

Stan moich zasobów rentowych spadł do zera, kiedy to sam (żona jest bezrobotna) zakupiłem dla syna ucznia książki, zeszyty, piórniki, cyrkiel, kredki, ołówki, flamastry, gumkę, plastelinę, okładki, blok rysunkowy i plecak. I co? „Żegnaj kochana!” Pomachałem swojej rencie na pożegnanie. Rozpoczął się coroczny, tradycyjny kłopot rencisty – za mało i brak! Próbowałem zaciągnąć pożyczkę w obojętnie którymś tak reklamowanym banku, ale tracił on (bank) ochotę na wspomaganie finansowe, kiedy przyjrzał się odcinkowi mojej renty. Okazuje się, że rencista jest mikrowypłacalny. Zbyt duże ryzyko udzielenia pożyczki. Lepiej wspomagać polityków, którzy podnoszą na nogi cały naród (albo podnoszą narodowi ciśnienie). Tak więc wpadłem w ostatnie stadium choroby dwudziestego pierwszego wieku zwanej „chroniczny brak gotówki”. Zaczęły dręczyć mnie myśli – „Skąd tu wziąć kasę na pozostałe części wyposażenia unijnego ucznia?” A brakuje jeszcze ubrania, butów (bo syn rośnie), stroju sportowego, halówek, piłki, roweru i oczywiście... laptopa.

To wszystko jest potrzebne, żeby przekroczyć najniższe progi unijnych wymogów, żeby syn mógł rozpocząć naukę w przeciętnym standardzie i nie musiał chować się po kątach szkoły z kompleksem, że czegoś mu brak. Jedyną nadzieją i kołem ratunkowym (tak usłyszałem w reklamach) jest „Prominent” czy jakoś tam...

Zarzykowałem, zadzwoniłem i za godzinę otrzymałem potrzebną jak diabli pożyczkę. Śliczna agentka dostarczająca kasiorę spała moje dane osobowe, moją rentową wartość, coś tam jeszcze i dała do podpisania. Prawie tych papierów nie czytałem, gdyż raz, byłem podniekowany forszą, którą już prawie trzymałem w ręku, i dwa, olbrzymim dekoltem tej pani, a właściwie tym, co się z tego dekoltu wylewało. Podpisałem więc szybko i po prostu, pożegnałem bardzo miłą agentkę i przeliczyłem pieniądze. Uff! Wystarczy!!!

Niestety, nie zdążyłem jeszcze dobrze nacieszyć się pożyczką, kiedy do moich drzwi zapukał kolejny agent tej firmy. Nie była to ta pożądana i elegancka pani, która dała, ale muskułarna, stanowczy i nieustępliwy gość, który odbiera. Gość, który nie opuszcza, lecz podnosi. Nie opuszcza ani mnie, ani wysokoopracowanej raty, a podnosi codziennie tę ostatnią i moje ciśnienie również.

No i zaczęła się kołomyja. Co prawda udało mi się idącego do szkoły syna elegancko „obkupić” ale za jaką cenę. On „unijnie elegancki”, a ja (żeby utrzymać się na powierzchni życia) wyprzedany i ogólnie coraz bardziej zdziadziały. Żeby spłacać rosnące raty, muszę sprzedawać wszystko, co się da z naszego wspólnego majątku. Elegancka elita z naszej metropolii z niesmakiem mi się przygląda i pokątnie słyszę opinię o sobie samym „Znowu chla!”. I weź im człowieku wytłumacz, że chodzi tu o bez(?)cenną cenę nauki i wiedzy. Jest

ona bardzo wysoka i nie każdego rodzica na nią stać, żeby jego dzieci mogły podnieść swoje poziomy wiedzy i uzyskać później dyplomy znanych uczelni, uniwersytetów czy politechnik. Stać na to tych, którzy mają odpowiednie „układy polityczne”, tych, którzy mają talent albo nieprzeciętne umiejętności i zostali dostrzeżeni przez naszą elitę wyższej rangi.

Jeżeli żadnych ze wspomnianych wyżej możliwości nie posiadamy, to znaczy, że należymy do rzeszy przeciętnych obywateli lub do rzeszy

podprzeciętnych, czyli do bezrobotnych, emerytów lub rencistów. Jedynym ratunkiem jest więc pożyczka w błyskawicznych bankach. Błyskawicznych w obie strony – udzielania wsparcia finansowego i odbierania długów w podwójnej lub potrójnej stawce. I ja także trzymam się (tak jak przypuszczam i wielu innych) tego „koła ratunkowego”, z którego w bardzo szybkim tempie uchodzi powietrze, na skutek czego zaczynam tonąć.

Jedyna nadzieja w tym, że jak syn zdobędzie wykształcenie i jakoś ustawi się w życiu, to jeszcze zdąży mnie wyciągnąć z dna i postawi na nogi. Podsumowując moje dotychczasowe dywagacje, pozwolę zadać jedno pytanie. Kiedyś nauka i wiedza nie kosztowała tyle co dzisiaj. I komu to przeszkadzało?

126p-nick

Na grzyby!

Oj grzybowy mamy rok, grzybowy. Prawdziwki, podgrzybki kurki czy maślaki całymi koszami wynoszone są z okolicznych lasów przez grzybiarzy. Niestety oprócz prawdziwych zbieraczy darów natury coraz więcej trafia się tzw. grzybiarzy niedzielnych. Wystarczy pojechać do lasu w dzień wolny od pracy, by zobaczyć całą masę samochodów z bardzo egzotycznymi nieraz numerami rejestracyjnymi. Człowiek czuje się jak na giełdzie samochodowej – tyle tu tego. A im więcej ludzi odwiedza malownicze zagajniki, tym więcej śladów różnego kalibru po sobie pozostawia. Puszki, butelki, papiery, torebki foliowe albo i inne gumowe badziewia, to rzeczy coraz częściej

spotykane w lasach. Przecież leśny parking jest dla wielu z nas wspaniałą okazją do wytrzepania samochodowych dywaników, opróżnienia

spotykane w lasach. Przecież leśny parking jest dla wielu z nas wspaniałą okazją do wytrzepania samochodowych dywaników, opróżnienia

popielniczek z petów i innych świństw czy wyrzucenia opakowań po kanapkach zrobionych na drogę. Człowieku, jeżeli tak jak Cię określałam jesteś istotą myślącą, to zastanów się nad tym, co robisz. Czy nie przyjemniej przyjechać do czystego lasu, pooddychać naprawdę świeżym powietrzem, chodząc wpatrzonej w ściółkę tylko w poszukiwaniu grzybów, a nie po to by uważać, żeby nie stanąć w coś miękkiego i niezbyt ładnie pachnącego? Pamiętajmy, zachowujmy się w lesie tak jak u siebie w domu czy na podwórku. Posprzątajmy po sobie na zakończenie grzybobrania. Zostawmy las w takim stanie, w jakim go zastaliśmy, a on na pewno odpłaci się nam swoimi darami, na przykład w postaci takiego oto prawdziwka kolosa, jakiego znalazła Pani Teresa Zuźniew z Nowego Sielca. Okaz ważył 49 kg, miał w obwodzie 55 cm, a średnica kapelusza wynosiła 19 cm. Dobry obiad dla całej rodziny!!!

Tomasz Bielawski

Żegnaj lato....

No tak, wakacje za nami! Piękna, słoneczna pogoda ustępuje miejsca jesiennym słotom, a

my zaczynamy popadać w melancholię. Zdajecie sobie jednak sprawę, że to najgorszy scenariusz, jaki można zaplanować na naszą Złotą Polską Jesień! Co prawda meteorolodzy już nas straszą zimą tysiąclecia (bo ubiegłoroczna ponoc była zimą stulecia), ale my, optymiści z natury nic sobie z tego nie robimy, ba, wynajdujemy wręcz zajęcia, które odciągną nas od zamartwiania się o najbliższe miesiące! Przykładem mogą nam tu służyć chociażby imprezy organizowane na terenie naszej gminy: Święto pieczonego ziemniaka, święto krojenia kapusty, pożegnanie lata... Jednakże takie "święta" są organizowane od wielkiego święta, a my sami możemy zadbać o to, aby poprawić sobie humor chociażby sadząc cebulki kwiatów, które wiosną nam pięknie rozkwitną, uporządkować grządkę warzywną, w miejsce przekwitających roślin balkonowych posadzić w donicach przed domem piękne chryzantemy

Co do sadzenia cebulek, to wszyscy już wiecie, że najlepiej umieszczać je w specjalnych koszykach, aby jakaś nornica bądź kret nie zechciały napęlić nimi swoich brzuchów. Cebule powinny być zdrowe, duże i bez żadnych uszkodzeń mechanicznych, ale i tak bezpieczniejsze będzie zaprawić je specjalną zaprawą OxaFun T, która zabezpiecza je przed rozwojem

chorób grzybowych takich jak pleśń, zgorzele czy fuzarioza.

Nie wszyscy z Państwa wiedzą, że cudownych kwiatów o niesamowitym zapachu możemy doczekać się szybciej niż na wiosnę! Mowa tu o cebulach hiacyntów, które doskonale nadają się do "pędzenia" (tylko bez skojarzeń!). Dziwne słowo, jeśli chodzi o kwiaty, ale już spieszę z wyjaśnieniami, że tym mianem określa się po prostu przyspieszoną uprawę mającą na celu zmuszenie rośliny do szybszego wypuszczenia pąka kwiatowego, niż miałyby to miejsce bez naszej interwencji. Cała akcja polega na tym, że ładną i zdrową cebulę umieszczamy w doniczce z ziemią (cebula powinna wystawać 2/3 swojej wysokości nad ziemią), owijamy ją gazetą (tylko nie "Wieściami!") i ... wstawiamy na dolną półkę do lodówki. Tam doniczka sobie stoi ok. 6 tygodni, po tym czasie wyciągamy ją, stawiamy na parapiecie okiennym i zaczynamy podlewać. Po 2-3 tygodniach roślina powinna zakwitnąć. Ktoś, kto kiedykolwiek widział i wąchał kwitnącego hiacynta, nie zapomni tych jakże przyjemnych wrażeń nigdy. Warto więc pokusić się o popędzenie takiego hiacynta (występują w kilku kolorach - wszystkie cudne!), np. na święta Bożego Narodzenia, tylko musimy dobrze obliczyć czas, kiedy się tym zająć (potrzeba nam ok. 8-10 tygodni przed świętami).

O tym, czy warto sadzić rośliny cebulowe, nie muszę przekonywać chyba nikogo, bo to najlepszy sposób na pozbycie się zimowej depresji, kiedy spojrzymy na pierwsze barwne kwiatki krokusów, przebiśniegów, tulipanów czy narcyzów wyrastających na naszej przydomowej grządce rabatowej. Niektórzy z Pań-

stwa dopiero wtedy nabierają apetytu na takie cuda, ale niestety, rośliny cebulowe, które rozkwitają wczesną wiosną, muszą przejść okres przechłodzenia (stąd pobyt doniczki z hiacyntem w lodówce), aby mogły zakwitnąć. Praca przy kwiatkach jest przyjemnością samą w sobie, obojętnie, czy dotyczy to sadzenia, pielęgnacji, podlewania... Nie byłabym sobą, gdybym nie wspomniała też o aspekcie psychologicznym takiej pracy, która uspokaja niesamowicie, choć czasami bywa morderczą. Znam wielu działkowiczów, którzy rozmawiają ze swoimi roślinami (nie jest w tym nic dziwnego, bo ostatnio słyszałam, że zawodowi kierowcy rozmawiają ze swoimi samochodami), traktując je jak swoich pupili. Kochani, bierzmy się zatem do sadzenia roślin cebulowych, abyśmy mieli się czym zająć przed nadejściem chłódów, a wczesną wiosną podziwiali to, co nam wyrosło!

Życzę owocnej (a raczej kwiecistej) pracy.

Iwona Pogorzelska

Ogłoszenie

TPZK zwraca się z prośbą do kandydatów na stanowisko Wójta gminy Krasnosielc, o przesłanie do redakcji Wieści, celem publikacji w wydaniu październikowym, informacji o własnej osobie oraz planach w sprawowaniu tego urzędu.

Mile widziane jest zdjęcie, krótki życiorys i program wyborczy. Łącznie do 200 wyrazów.

Redakcja

Księdzu

Szczepanowi Borkowskiemu

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci **MATKI** składają
Mieszkańcy parafii Amelin, Przyjaciele i Znajomi

Gra w „tamtej” orkiestrze...

16 września odszedł z naszej społeczności na wieczne spoczywanie długoletni kapelmistrz Orkiestry Strażackiej z Pienic – Kazimierz Załeski. Pan Kazimierz urodził się 13 grudnia 1933 roku w Pienicach, gdzie spędził całe swoje życie. Przez wiele lat był Prezesem Kółka Rolniczego w Pienicach, a potem Spółdzielni Kółek Rolniczych w Krasnosielcu. Działał aktywnie w Ruchu Ludowym (był członkiem PSL). Jednak wszyscy pamiętają go i będą pamiętać jako kapelmistrza. Do ostatnich swoich chwil wolny czas poświęcał młodzieży, ucząc gry na instrumentach dętych, prowadząc orkiestrę, jeżdżąc z nią na przeglądy i konkursy oraz oświetniając każdą lokalną imprezę w gminie jej koncertami. W ostatniej drodze towarzyszyły mu rzesze przyjaciół, współpracowników, znajomych, rodzina i jego ukochana młodzieżowa orkiestra.

Ś.P. Kazimierzu, spoczywaj w pokoju!

Bożena Pszczola

Krzyżówka znad Orzyca nr 27

Poziomo:

1) wał ziemny; 4) w kościach; 8) Carskie ..., rezydencja władców w pobliżu Petersburga; 9) popis, rewia; 10) norma, warunek; 11) ma prawo rządzić; 12) rupieć; 14) rodzinna miejscowość założycieli wytwórni filmowej Warner Bros; 17) w folderze; 18) służyło bartnikowi do wspinania się na drzewo; 21) naczynie laboratoryjne; 23) Troja inaczej; 24) niejeden w chlewni; 25) pierwiastek chemiczny, miękki metal; 26) zespół muzyczny Marka Grechuty.

Pionowo:

1) dodatek do rachunku; 2) torba, trzos; 3) „wyjątkowe” miasto w woj. śląskim; 4) puchacz lub pójdzka; 5) powieść kryminalna Leopolda Tyrmanda; 6) kraina historyczna nad Bałtykiem; 7) w parze z kurą; 13) wśród zbóż; 15) tytułowa bohaterka opowiadania B. Prusa; 16) „W lesie wyrosła, w lesie szumiała...” - głosi piosenka; 17) pas skoszonej trawy; 19) mniejsza od Majorki i Minorki; 20) impreza turystyczna; 22) upoważnia do otrzymania określonych towarów.

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 12, w prawym dolnym rogu, utworzą rozwiązanie.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Tadeusz Kruk

Rozwiązanie **Krzyżówki znad Orzyca nr 26**. Poziomo: sokół, kania, Agatka, wyraz, nugat, Roland, boks, kpina, Praga, kopa, bagniet, rzeka, Zenek, ząbek, krata, Aosta. Pionowo: skwerek, Karol. łazanka, kant, atu, nagroda, Artus, impreza, praczka, antykwa, korek, nanos, Saba, kąt.

Hasło: **ORZYC**.

Więści znad Orzyca

miesięcznik
Towarzystwa
Przyjaciół Ziemi
Krasnosielckiej

egzemplarz bezpłatny

Wydawca: Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Krasnosielckiej, 06-212 Krasnosielec, ul. Rynek 39a, tel. 029 71 75 205
Nr konta TPZK: 29 8917 0001 0000 1544 2000 0010 Bank Spółdzielczy w Krasnosielcu
Zespół redakcyjny: Sławomir Rutkowski kom. 727 253 751 rutkowski.plus@gmail.com
Tomasz Bielawski kom. 604 645 355 oraz Małgorzata Bielawska kom. 692 781 745 dotomka@vp.pl
Maria Kowalczyk 29 71 75 503 mania.kowalczyk@neotrada.pl Ewa Zbrzeska-Zajac 602 717 942 emawa@wp.pl
Zbigniew Żebrowski 600 415 814 auto_klinika@wp.pl
Zespół redakcyjny zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji publikowanych tekstów, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich autorów, a nie wydawcy.
Nakład: 1 000 egz. Druk: Drukarnia J.J. Maciejewscy, Przasnysz ul. Gdańska 1

Zaproszenie dla przedsiębiorczych

Z dniem 1 września 2010 roku w Zespole Szkół im. Tadeusza Kościuszki w Krasnosielcu rozpoczął swą edukacyjną działalność Szkolny Klub Przedsiębiorczości. Założycielem i prowadzącym zajęcia jest mgr Agnieszka Grabowska - Nauczyciel zespołu Szkół.

Swoje zadania SKP realizuje, ściśle współpracując z Narodowym Bankiem Polskim.

Głównym założeniem klubu jest realizacja działań mających na celu kształtowanie postaw przedsiębiorczych uczniów, w szczególności:

- podejmowanie działań proponowanych przez Narodowy Bank Polski,
- udział w zadaniach i projektach organizowanych przez Narodowy Bank Polski,
- inicjowanie własnych działań edukacyjnych dotyczących edukacji ekonomicznej,
- realizację działań kształtujących i promujących postawy przedsiębiorcze,
- pogłębianie wiedzy ekonomicznej uczniów.

Klub zrzesza młodzież uczącą się w Zespole Szkół im. Tadeusza Kościuszki w Krasnosielcu ciekawą wiedzę z dziedziny ekonomii i przedsiębiorczości. Uczniów, którzy chcą pogłębiać wiedzę i zastosować wiadomości i umiejętności w przyszłości – w swoim życiu dorosłym.

Wszystkich ciekawskich, ambitnych i operatywnych zapraszam do współpracy.

Agnieszka Grabowska

1		2		3		4	5	6		7
10				8						
9						10				
				12						
										2
11						12				
						13				
14		15						6		16
				1						
17					18			19		
				20				8		
		9								
21			22			23				11
		24								
				5						
25	7					26	4			